

BEDŐ IMRE

Az apás családokban más!

Részlet a „Férfienergia” című könyvből

Az apás családokban más a hangulat, más az érzés. Olyan nő mondta ezt el nekem, aki apa nélkül nőtt fel. Amikor az apa érzetéről faggattam, őszintén törték elő belőle az emlékek. Visszagondolva elmesélte, hogy amikor osztálytársnőjénél aludt, olyan helyen, ahol az apa is része volt a családnak, akkor azt tapasztalta, hogy más volt a hangulat. Olyan nyugalom volt abban a családban. Olyan érzés volt – mondta – mintha egy nagy fának a kérge törzse köré gyűltek volna...

A férfi a stabilitás hordozója. Az állandóság. A szabályoké, amit közösen állítanak fel a nővel, de amelyik megtestesítője, őre a férfi. Ő adja a keretet, a viszonyítási alapot. Pontosan azért kellene ezek a mindent egyértelművé tevő határok, hogy azon belül szabadon lehessen változni. A stabil, nem állandóan mozgó feltételrendszer minden élőnek biztos táptalajt nyújt. A növények sem szeretik a szeszélyes időjárást, a gyermek sem a hangulatfüggő szabályrendszert. Kell az, amihez lehet alkalmazkodni, szükséges a viszonyítási pont. Épp azért kell, hogy a nő által képviselt változás és élet megteremtessen valami konkrétat. Ami csakis férfi és nő által közösen lefektetett szabályok mentén lesz olyan, amilyet létrehozni csak szándékosan lehet!

Ha nincs keret, akkor a változás szétfolyik. Ha nincs keret, akkor nincs, amin belül létrejöhetne, megtestesülhetne a közös produktum! Ha nincs meghatározott határa a változásnak, az élet építésének, akkor szétforgácsolódik minden! Amorf és esetleges lesz...

Hideg és hálátlan feladat a közösen lerakott szabályokat, kereteket megjeleníteni, védeni! Az állandóságot képviselni. A férfi csakis azért vállalja ennek nehézségeit, mert tudja, hogy ezzel a lélekölő feladattal értelmet ad a nővel közös létüknek. Mert különleges szolgálatot lát el ezzel! Azért vállalja, hogy a nőnek ne kelljen ezt a hideg, kemény feladatot ellátni. Azért vállalja, mert tudja, csakis ez biztosíthatja a nő szabad, meleg, életadó változatosságát. Édes teherként vállalja ezt, lehetőséget adva a nőnek arra, hogy a kereteket kibéelve, gyermekeiken keresztül együtt örökíthessék értékeiket az örökévalóságnak. Jó, ha nem vár ezért elismerést, de még jobb, ha ezt párja tudja és értékeli!

Az apás család más. Nőként (vagy férfiként) egyedül majdnem lehetetlen vállalkozás egy személyben a merev keretet is és a benne levő életet, változást is biztosítani. Egyszerre mindkettőt nem lehet: hideget, meleget, állandót, változót, hol a férfi-, hol meg a női princípiumot képviselni embert próbáló feladat!

Pontosan azért védi és emeli a nő a férfit, hogy tisztelete legyen a keretnek, amit közösen határoznak meg és amit néha közösen módosítanak. Azért tiszteli a férfit, mert tudja, hogy a keret őrzésével, a stabilitással, az állandósággal pontosan az ő változékonyságának és életadó erejének biztosít szabadságot, teremtő lehetőséget. Annak, hogy együtt hozhassanak létre valamit, amit a keret és a benne levő élet közösen biztosíthatnak.

Ez a páros játék eredményezi, hogy legyen különleges értelme mindkettőjük egyéni életének és a közösségüknek is! A különleges érték, amit csak én tudok, motivál! Csakis a terhek szétosztása biztosíthatja ezt. A terhek olyan elosztása, amelyik testhezálló és egyedi feladatot jelent mindkettőjüknek külön-külön is. Amelyben mindkettőnk hasznosak lehetnek úgy, hogy önmagukat nélkülözhetetlen módon adják az egészhez. Amely együttműködésben teljesíteni olyan öröm, ami erősíti az önbizalmat, önértékelést és önbecsülést. És nap mint nap erősebbé teszi a közösségüket is!

Így válik valósággá az, hogy mindenért, amit együtt létrehozunk, megbecsüléssel tudnak egymásra tekinteni. A szerelem elmélyül, átalakul. A fiatalság öregséggé érik. De volt értelme. És volt öröm benne. És végül ez okoz majd boldogságot is. Mert a boldogságot külön meglegelni nem lehet, az már mindennek az eredménye. Csakis az addig megtett út összesűrűsödött értéke okozhatja bennünk a derűt, az értelmesen sikeres élet érzetét, amit sokan boldogságnak hívunk.

Férfi és nő, két ember és két jelleg együttese teremti! Ezért más az olyan család, ahol van apa. Apának lenni felelősség. Apának lenni jó! Apának lenni nélkülözhetetlen!

Apának lenni művészet. Az apa nem óvja meg gyermekeit az élettől, hanem a „tapasztalás körülményeit” építgeti, csiszolja. Jól teszi, ha az „élet iskoláját” biztosítja, ha a dolgok elsajátításának „biztonságos terepéről” gondoskodik. Ha „csak” lehetőséget ad csemetéinek! Iskolát, teret, hoz létre, amiben utódai önállóan tanulnak. Bukótérrel rendelkező versenypályát épít. És szív-

dobogva, de némán engedi, hogy „gyorsítsanak”... Legyőzve saját félelmeit bízuk bennük, a kispadról!

Az apa nem a bukástól, hanem a végzetes hibától óvja meg gyermekeit. Nem a gyermeke kezét fogja, hanem mindig egy lépéssel előrébb lát és egy lépéssel mögötte van. Ő az alap, a biztonság, amire a gyermek ráépítheti saját magát! Önállóan. Így lesz gyermeke több, mint ő!

Az apai szeretet nem biztonságos. Inkább kockázatos. Mint az élet! Apának lenni nem könnyű. Apának lenni jó!

A családi minta természetesen nemcsak az apai mintát, hanem a **férj, a házigazda, a családfő, a munkatárs, a barát, a sportember, a mesterember** és megannyi más férfiszerep mintáját is felépíti. Óhatatlanul. Vagy éppen séggyel nem épít fel semmit, mert jelen sincs!

Tegyünk arról, hogy szerepeinkben ne „mesefigurák” legyünk! A cselekedeteink tesznek azzá, amik mások szemében leszünk! Egészen más minta az „ezt láttam apámtól”, mint az „ezt hallottam apámtól”... Gyermekeink által megélt tetteink tesznek követhető, értékörökítő apává! Régen együtt tevékenykedett apa és gyermek, az apa „látható” volt. Tegyük ezért ma is, ki-ki a maga módján! Válgjunk apaként láthatóvá, igazivá!

A férfi, a férj, az apa nem abból áll, hogy munkahelyén pénzt keres. Szeretete számára annyivá válik, ahány gondolatot tettei által valósággá alakít – a szemük láttára. A feleséged, a gyermeked szemében az vagy, amit konkrétan látnak belőled. Gyermekszemmel ma: ha apa dolgozik = apa nincs velem. Apa otthon pihen = apa tévénéző ember. Apa a munkájáról mesél = apa egy mesélő ember (nem munkásember!). Tennünk kell arról, hogy biztos legyen: apából mi „mese” és mi igazi belőle? Láttatnom kell, ki vagyok apaként, férjként, barátként, bajtársként, minden szerepemben! És ezt csak a cselek-

vésen, a tettek gyümölcsein keresztül láttathatom. Dumával nem. A mindennapi teremtés megvalósult csodái teszik a férfit!

A férfivá válás folyamatában tehát elengedhetetlenül fontos a minta, ami a családból születhet meg. Ennek hiányába nagyon nehéz út vár a férfivá válni szándékozóra. A család szerepe tehát alapvető.

Figyelemreméltó és különös felelősséggel ruházta fel mindkét nemet(!), hogy a University of Newcastle kutatói megállapították, hogy magasabb az IQ-juk azoknak a gyerekeknek, akik sok időt töltenek apjukkal. A kezdetektől és gyermekkorban együtt töltött idő még a gyerek karrierjére is hatással lehet. Az együttlét persze nem azt jelenti, hogy pusztán egymás mellett élnek, hanem igazi jelenlétről szól, arról, hogy az apa tényleg részt vesz a gyerek életében a fejlődése érdekében. A kutatás valóban nagyszabású volt, több mint 11 ezer, 1958-ban született brit férfit és nőt vizsgáltak meg. A használt módszertan szerint az anyákat kérdezték ki, hogy az apa milyen gyakran vett részt a közös programokban, milyen gyakran olvasott a gyerekeknek, szervezett kültéri programokat. A magasabb IQ-n kívül az apjuk hatása mellett felnőtt gyerekek könnyebben igazodtak el a közösségekben, mint azok, akik kevesebb figyelmet kaptak apjuktól. Azaz az apa jelenléte az EQ (érzelmi intelligencia) szintjükre is pozitív hatással volt. A különbség még 42 éves korban is érezhető volt. A kutatást vezető Daniel Nettle jelentős különbségről beszél.

Itt fontos hozzátenni: a férfiminta nemcsak a fiúknak, hanem a lányoknak is egyaránt fontos! Alapvetően befolyásolja a másik nem ismeretét, a csatlakozási pontok felismerését, teljesen meghatározza a párválasztást. Az értékes férfiminta létrehozása, felmutatása tehát nemes és egyetemes kötelesség!

Várfalvi Mariann

Az apák szerepe védőnői szemmel – a védőnői szolgálat szerepe az apák életében

A Védőnői Szolgálatról

A kor társadalmi, gazdasági és demográfiai változásai hívták életre a védőnői hálózatot 103 éve 1915. június 13-án, „Stefánia Szövetség az anyák és csecsemők védelmére” elnevezéssel. Megalakulásakor a cél: a csecsemőhalandóság csökkentése és a nemzet számbeli gyarapo-

dásának elősegítése volt, és célul tűzte ki a tudatlanság, a babonáság elleni küzdelmet.

Kezdetektől a mindenkori társadalmi, népegészségügyi kihívások, hazai és nemzetközi demográfiai mutatók mutatják az irányt, a feladatokat a Szolgálatnak.